

belépési felhívásokat küld szét azon erdőbirtokosoknak és erdő-tiszteknek, akik eddig nem tagjai az egyesületnek.

XXI. Új rendes tagokként felvétetnek: *Felsőmagyarországi Erdei Magpergető* Kassa, aj. a titkár; *Giller* Zoltán erdőmérnökgyakornok, aj. Bucsányi József; *Hávor* József hitb. erdőmérnök, aj. Bittner Gusztáv és Bossányi István; *Hermann* Lajos kápt. urad. erdőmester, aj. a titkár; *Horváth* Valter m. kir. erdőmérnökgyakornok, aj. Pfundtner Károly; *Kónyi* József hitb. erdőmérnökgyakornok, aj. Turcsa Tivadar; *Mattyasovszky* Emil kir. erdőmérnökgyakornok, aj. Maier Béla, *Schenkengel* László közalap. erdőmérnökgyakornok, aj. Partos Vilmos; *Schultz* Károly erdőmérnökgyakornok, aj. Dán Elek és Jeszenszky Ferencz; *Székely* Géza erdőmérnökgyakornok, aj. Várnai Sándor és Wény János; *Wehofer* Mihály m. kir. segéderdőmérnök, aj. Pfundtner Károly.

K. m. f.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozás. *Ifftsits* József urad. erdész, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja, f. hó 9-én Zalaegerszegen meghalt. Békeporaira!

Tavaszi november hóban. A szokatlan csapadékos és hűvös nyarat ez évben igen meleg száraz ősz követte. Bár szeptember hó 13-án reggelre dér volt észlelhető s október hó második harmadában null alá is szállt a hőmérő: a levegő csekély páratartalmánál fogva a növények nagy részén a hideg káros hatása nem nyilvánult. Csak az ákáczcsemeték levelét pörkölte le, ami egyébként előnyös volt, mert meg lehetett kezdeni a csemete kiszedését.

Az ősz rendkívülisége mellett mi sem bizonyít jobban, mint a növények másodvirágzása.

Mint ritka tüneményt említem fel, hogy a királyhalmi szakiskola növénykertjében egy csikos kecske rágó (*Evonymus europaeus* L.) bokor teljes virágzásban van. A kérdéses bokor levelei teljesen vörös színűek, vagyis lehullásra már régebben előkészültek, ez évben azonban gyümölcs nem termett rajta. A többi

kecskerágóbokor levele még jórészben zöld, s a terméssel együtt a bokrokon vannak.

Lehet, hogy a virágos bokor egyedi tulajdonsága, vagy tenyészeti zavarok folytán készült el előbb a télre, s gyümölcsöt ez évben nem hozván, a korán elkészült jövő évi virágrügyeket a hosszú száraz és meleg idő nyílásra készítette.

A mező- és erdőtalaj virágpompában van még november hó 15-én is.

Egyes egyévi növények az idei magból kikelve hoztak virágot, másoknál úgy látszik egyes szunnyadó, vagy talán csökevényes virágrügyeit csalta ki a nap.

Az *Echium vulgare* és *Onosma arenarium* száraznak látszó szárán, az elszáradt virágok között élők is gyönyörködtetik a természet kedvelőjét.

Más élelő növények új sarjakat neveltek s ezen virágot hoztak pl. a *Dianthus diutinus*. Ennek a növénynek érdekessége, hogy ezelőtt mintegy 100 évvel gyűjtötte először Szeged határában a felső részen Kitaibel s azóta ott nyoma veszett. Jelenleg az egész kerületemben csak egyetlen egy erdőrészben találtam, 100 év előtti lelhelyétől mintegy 85 kilométernyire.

A késő ősszel viritó növények virágzását siettette a hideg nyár. A *Parnassia palustris* L. mintegy 3 héttel viritott előbb a szokottnál, szeptember elején már teljes virágzásban lévő telepeket találtam a sovány zsenegés, de nem szikes kifuvásokon. Nevezetes

500 év óta gyógyítanak csuzt, köszvényt, ischiast, bőrbajokat stb. *Trencsén-Teplíc* 36—42 C° természetes forrású kénes hév- és iszapfürdői, Felső-Magyarország, a berlin-oderberg-wieni fővonalon. Szállodák fürdőkkel egybeépítve, azért egész éven át nyitva. Hidegvízgyógyintézet. Diétetikus konyha. Festői fekvés. Enyhe éghajlat. Legnagyobb kényelem. Új fürdők. Új szállodák. Új iszapfürdők. *Házikurákhoz kénes iszap- és vizszétküldés.* Művészi prospektussal szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

Egyesületi tagok és azok hozzátartozói tagsági igazolványuk felmutatása mellett következő kedvezményeket élveznek: június 15-ig és szeptember 1-től kezdődőleg napi 8 koronáért jó szobát, teljes ellátást, fürdőt és fürdőruhát. Azon tagok, kik fent leírt időszakban ezen kedvezményes „Hivatalnokai penziót” nem veszik igénybe, de a fürdőigazgatóság tulajdonát képező házak egyikében laknak, a fürdőknél 50% kedvezményt kapnak. Június 15-től augusztus végéig 25% (iszapszétküldésnél 10%.

egyébként ez a növény arról, hogy hegyvidéki növény s ott mocsaras helyeken fordul elő.

Nem tartom egyébként érdektelennek a folyó év november hó 15-én gyűjtött virágos növényeket alábbiakban felsorolni: *Caltha palustris*, *Ranunculus acer*, *Leonthodon autumnalis*, *Centaurea Tauscheriana*, *Centaurea pannonica*, *Aster pannonica*, *Delphinium Consolida*, *Echium vulgare*, *Colchicum autumnale*, *Urtica dioica*, *Solanum Dulcamara*, *Stachys recta*, *Syrenia cana*, *Euphorbia Gerardiana*, *Astragalus onobrichis*, *Astragalus austriacus*, *Medicago falcata*, *Medicago lupulina*, *Medicago minima*, *Thymus collinus*, *Melilotus albus*, *Melandrum albus*, *Solidago Virga aurea*, *Silene otites*, *Verbascum lichnitis*, *Salvia pratensis*, *Scorzonera orientalis*, *Taraxacum paludosum*, *Papaver Rhoeos*, *Veronica prostrata*, *Lotus corniculatus*, *Plantago arenaria*, *Plantago lanceolata*, *Alyssum tortuosum*, *Malva neglecta*, *Dianthus diutinus*, *Onosma arenarium*, *Ononis spinosa*, *Erythrea uliginosa*, *Scabiosa ochroleuca*, *Knautia arvensis*, *Brunella vulgaris*, *Potentilla arenaria*, *Potentilla reptans*, *Linum perenne*, *Achillea collina*, *Achillea asplenifolia*, *Pastinaca sativa*, *Anagalis coerulea*, *Berteroa incana*, *Senecio Jacobaea*, *Cichorium Intybus*, *Alsine verna*, *Senecio vulgaris*, *Onopordon acanthium*, *Sisymbrium orientale*, *Fragaria vesca*, *Camelina microcarpa*, *Erodium cicutarium*, *Dactylus glomerata*, *Campanula Sibirica*, *Clara serotina*, *Helichrysum arenaria*, *Gnaphalium luteo album*, *Melilotus officinalis*, *Ranunculus trichophyllus*, *Sanguisorba officinalis*, *Senecio tenuifolius*, *Trigonella Besseriana*, *Lappula echinata*, *Anchusa officinalis*.

Az egyébként igen kellemes időjárásnak hátrányául kell fel-
említenem, hogy a csemetekertekben a gyom szokatlan nagy
mennyiségben lépett fel szeptember és október havában, mert
ezen időre a rendes ápolási munkálatok már befejeződtek.

Kiss Ferencz.

Növénykórtani megfigyelések a debreczeni erdőkben.
A debreczeni erdők: a Nagyerdő és a Monostori-erdő vezérfája,
a kocsányos tölgy évről-évre nagy mértékben sinyli a lisztharmat:
Oidium quercinum pusztítását. Az elmúlt két évben, a kedvező
időjárás miatt, ez a lisztharmat még a szokottnál is nagyobb mér-
tékben kártékonykodott. Ugyancsak nagy mértékben jelentkezik

évről-évre a közönséges kecskerágón is a lisztharmat: *Trichocladia evonymi*. Szórványosan lépett fel a kökényen az *Uncinula prunastri*, a fodor jávoron az *U. aceris*, a rezgő nyáron az *U. salicis*, a varjutövisen a *Microsphaera almi*. És hogy ha már a fás növények lisztharmatjáról van szó, megemlítem még, hogy a Gazdasági Akadémia parkjában a sóska fák (vadon itt nincs) a *Microsphaera berberidis* jelent meg.

Egyéb gombabetegségek: a dérgombák közül nagyon gyakori a vadcseresznyefákon a *Taphrina cerasi* és az általa okozott boszorkányseprű (ágbokrosodás), a vadkörtefa levelein pedig 1912-ben a *Taphrina bullata* jelentkezett nagy mértékben; a fodor jávor levelein a *Rhizisma acerinum* nagyon gyakori; a nyárfák és a füzek levelein a viaszrozsda — *Melampsora* — jelenik meg minden őszzel és pedig a termesztett kosárfűzön a *M. ribesii viminalis*, a hamvas fűzön a *M. ribesii auritae*, a fekete nyáron minden valószínűség szerint a *M. alii-populina*, a fehér és a rezgő nyáron talán a *M. Magnusiana*; a vadalma levelein gyakori

PÖSTYÉN

ma már kettős fogalom

1. Hires iszapforrásai csusz-, köszvényeseteiben az egész világon elismert páratlan gyógyhatásuak.

2. Kitűnően felszerelt hideggyógyintézetében neuraszténiák, szivbajok pompás eredménnyel kezelhetők. 1912-ben 18.000 fürdővendég. Télen nyáron nyitva. Felvilágosítást nyújt a

Fürdőigazgatóság.

Egyesületünk tagjai utalvány alapján
:: kedvezményben részesülnek. ::

Bővebbet az elnökségnél.

a *Phyllosticta Briardi* és a *Hendersonia mali*, amelyet eddig csak az osztrák tengerpartról ismertünk; a vadalma és vadvörte gyümölcsseit a *Sclerotinia fructigena* nagyban rohasztotta; az akadémia parkjában a lisztes berkenyén a *Phyllosticta auenpariae*, az aranyesőn pedig a *Septoria cytisi* jelent meg nagy számban.

A virágos-növényi élősködők közül itt csak a sárga fagyöngy: *Loranthus europaeus* szerepel, amely a tölgyfákon nagyon elhatalmasodott, némelyik fa valósággal rakva van vele.

A rovarkárok közül csak a tölgyfapille: *Lymantria dispar* hernyójának kártékonykodását akarom kiemelni. Ennek a pillének taplós petecsomói nemcsak a tölgyön, hanem a fodor jávoron, sőt az akáczon is bőven akadnak. Sajnos, irtására semmi sem történik, pedig az alföldi erdőkben ez nem ütköznék leküzdhetetlen nehézségekbe.

Dr. Rapaics Raymund.

Köztelek Zsebnaptár 1914. évre. Szerkesztik Rubinek Gyula, az OMGE. igazgatója és Szilassy Zoltán, a GEOSz. titkára. Két kötet ára 4 korona. A Köztelek Gazdasági Zsebnaptár jelen kötetével 20-ik évfolyamába lép. A zsebnaptár két kötetéből az első kötet a tulajdonképeni naptári részt és a gazdasági üzlet körében előforduló mindennapi események bejegyzésére szükséges jegyzőkönyvet tartalmazza. A második kötet tartalmazza azokat a szakközleményeket, amelyek a gyakorlati gazdának mindennapi foglalkozása körében előforduló gyakorlati kérdésekre vannak hivatva a gazdasági gyakorlat és gazdasági tudomány alapján biztos adatokkal szolgálatot tenni és felvilágosítást nyújtani.

A könnyen kezelhető, csinos kiállítású naptár bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

